

د ثور بله غمیزه او که د افغانستان بله ناخاپه پېښه

ډاکټر لمر

دوی مه برخه

د افغانستانه روسانو د ۱۹۸۹ میلادي کال د فبروري په ۱۵ نېټه خپل وسله وال ځواکونه وایستل او یا هم له افغانستان وټنښتېدل. روسانو له ۱۹۸۹ میلادي کاله د مرحوم ډاکټر نجیب د واکمني تر نسکورېدو پورې د افغانستان له واکمنو سره اقتصادي او نظامي مرستې جاري پرېښودې، خو د افغانستان جگړې یا برحقه جهاد داسې نښې نښانې د شوروي اتحاد په اقتصادي برخه کې پرېښې وې، چې په ۱۹۹۱ میلادي کال شوروي اتحاد هم له نړېدو سره مخامخ شو او پر ځایې ۱۵ خپلواک جمهوریتونه جوړ شول. وروسته له دې په روسیه کې داسې اقتصادي بحران رامنځ ته شو، چې د شوروي اتحاد په دوکانونو او مغازو کې حتی د خواراک شیان هم نه موندل کېدل او خلکو ته ډوډۍ، غوړ، بوره، وریژې او نور اړین خوارکي توکي په کوپون ورکول کېدل. د ۱۹۸۵ میلادي کال په بهیر کې په روسانو د ودکا قحطي هم راغل، چې خلک یې په ساختګي سرابو اخته کړل او یو شمېر د دغو شرابو له برکته مړه شول. د شوروي اتحاد په اداره کې مافیایي سیستم رامنځ ته شو، چې نن سبا هم هلته یو قوي مافیایي سیستم واک چلوي.

وروسته له دې چې مرحوم ډاکټر نجیب په ۱۹۹۱ میلادي کال د اوګست له ۱۹ تر ۲۱ نېټې پورې په شوروي اتحاد کې د میخاییل سرګېویچ ګورباچف پر ضد د کودتا پلوي وکړه، نو د کودتا له ناکامي سره سم د ډاکټر نجیب الله د واکمني د له منځه تللو پېلامې هم رامنځ ته شوې، ځکه وروسته له ډېرې لنډې مودې شوروي اتحاد ټوټې ټوټې شو او د ګورباچف ځای هم بوریس نیکولایویچ یلټسن ونيو، چې په نړۍ کې یې د کمونیستي سپورمکیو د له منځه وړلو هلې ځلې پیل کړې، چې د ډاکټر نجیب د واکمني د له منځه تللو نښانې هم ورځ تر ورځې پیاوړې کېدلې.

د کمونیستي یا کین اړخو واکمنیو نه د افغان ولس د صبر کاسه هم ډکه شوې وه او د روسانو په راتګ یې ټولنیز پرهاړونه نور هم وشړېدل، نو د افغاني دیموکراتانو یا کمونیستانو له نسکورېدو سره سم افغانان نوي بدلون ته سترګې په لاره ول او د مجاهدینو د راتګ هرکلی یې کاوه، خو نه ول خبر چې پرچمیانو نوې ناندیره ورته سمبال کړې ده، نو مخکې له دې چې واک د ملل متحد له غوښتنو او وړاندیزونو سره سم د ملګرو ملتونو تر څارنې لاندې د افغانستان مؤقت دولت ته وسپارل شي، نو د افغاني کمونیستانو لکه فرید مزدک، نجم الدین کاویاني، نبي عظیمي، احمد شاه مسعود، وکیل، رشید دوستم او یو شمېر نورو لخوا د یوې کودتا په ترڅ کې د ملل متحد د سولې پلان شنې شو او کابل د بېلابېلو جهادي ګروپونو تر منځ ووېشل شو. جهادي ډلې هم په وهابي سلفیزم او د پان ایرانیزم په بټۍ کې پخې شوې وې او ځینو یې افغاني ضد دریځ خپل کړی و. په ایران کې مېشتو ډلو په افغانستان کې هزاره جات غوښت او په پاکستان کې مېشت جمعیت اسلامي بیا د اسلام تر سیوري لاندې پان ایرانیزم او تاجکیزم ته هلې ځلې کولې، نو د افغانستان په بل اور یې غوړ وروشیندل، چې قرباني یې زموږ د هېواد ټول وګړي شول.

د اسلامي اوښتون په ترڅ کې لومړی صبغت الله مجددي د لنډې مودې لپاره واکمن شو، چې د ځینو پانو د لاسلیکولو په ترڅ کې ښاغلی حامد کرزی هم ورته په غوږونو کې بوږنېده. وروسته

له دوو میاشتو بیا مرحوم استاد رباني د مرحوم احمد شاه مسعود په مرسته واک ته ورسېد، چې له ۱۹۹۲ م کاله تر ۱۹۹۶ پورې افغانستان د تش په نامه مجاهدينو له ناورین سره مخامخ شو او په ځانگړي توگه د کابل خلک په وینو کې ولمبول شول او د نورو سیمو خلک له نورو بدمرغيو تر څنگ د تجربېدو، کړېدو او د زورواکانو د ملنډو قرباني شول.

د یادونې وړ گڼم، چې په ایران کې لږ تر لږه ۹ جهادي ډلې وې او پښتني ډلې یې نه درلودې او ټولې شيعه مذهب او فارسي صفته وې. په پاکستان کې لږ تر لږه ۸ رسمي راجستر شوي جهادي ډلې وې، چې په هغوی کې د بناغلي گلبدین حکمتیار اسلامي گوند او د مرحوم استاد رباني جمعیت اسلامي تر ټولو پیاوړې ډلې وې او د مرحوم ملا محمد نبي، مرحوم مولوي خالص، استاد سیاف، د بناغلي گېلاني او حضرت صیب صبغت الله مجددي ډلو د پورته یادو شویو ډلو تر منځ ورکې وې او کوم ځانگړی دریځ یې نه درلود، خو د استاد سیاف ډله په کورنیو جگړو کې د جمعیت اسلامي پلوي کوله.

د دغو جهادي ډلو شعارونه اسلامي ول، خو په اصل کې د مرحوم پروفیسور برهان الدین رباني په ډله کې د پان ایرانیزم لېوالتیا څرگنده ده او تر ننه پورې د دغه گوند ضد افغاني هلې ځلې روانې دي. د استاد رباني د واکمني رامنځ ته کېدنه هم کوم تصادف نه و. استاد برهان الدین رباني په ۱۹۸۹ م کال مسکو ته سفر وکړ او د مسکو هوکړه یې تر لاسه کړه او امریکایانو هم خپل غوږونه پر دغه تړون کاڼه واچول.

د مسعود-رباني په څلور کلنه واکمني کې د پښتو او پښتنو سټه وایستل شوه او د هېواد ټول رسمي لیکونه او رسمي پانې په فارسي شوي او د پښتو ویل او لیکل کفر گڼل کېدل، په کوڅو کې به ویل کېدل: به زبان دوزخ گپ نزنید!، د پوهنتون لپاره یې دانشگاه، د پوهنځي لپاره یې دانشکده غوره وگڼل او د ښوونې او روزنې لپاره یې معارف وټاکه او داسې نور بدلونونه یې په زور په خلکو وټپل، خو په زړه پورې خبره خو دا ده، چې بناغلي سید محمد گلابزوی د مسکو په نغوته د ډاکتر نجیب الله د واکمني له نسکورېدو سره سم د مبارکي یو پیغام د احمد شاه

مسعود په نامه واستوه، چې د روسي په گڼې «۲» حرف يې لاسليک کړی ؤ، خو ملگری گلابزوی نه دی خبر چې په روسانو کې د گڼې «۲» حرف د گونو يانې پرېشنو يا خوشيو مانا هم ورکوي.

د نجيب الله د واکمني له نسکورېدو سره سم آواز شوه چې گواکې گلابزوی له مسکوه راځي، چې په دې اړه داسې يوه ټوکه هم رامنځ ته شوې وه: کومه ورځ بناغلی برهان الدين رباني په کومه سيمه کې روان ؤ، چې ناڅاپي يو طوطي ورته ناره کړه: خوش آمدېدا! نو د رباني صيب دغه طوطي ډېر خوښ شو او د طوطا له خاوندې يې رانېوه او ارگ ته يې راوړ، خو بله ورځ په ارگ کې د وزيرانو د شورا غونډه وه او ټول مجاهد وزيران راغلي ول، چې هر وزير ته به طوطي ويل، چې: «خوش آمدېدا!»، خو د غونډې په نيمايي کې سيد محمد گلابزوی په عسکري-پولييسي يونفورم کې غونډې ته ننوځي، په دې وخت د استاد رباني صيب طوطا په رمبراو پيل کوي او وايي: مرده گ... ها بگرېزېن کې پوليس آمد!!...

مگر د مجاهدينو په واکمني کې ملگری گلابزوی افغانستان ته راستون نه شو، خو د سوسياليستي او کمونيستي چلند سره سم د مسکو په نغوته د کرزي په واکمني کې له خپلو سيالو پرچميانو (نورالحق علومي، بصير رنجبر او نور) د جهاديانو او استاد رباني په ملي جبهه کې ورگډ شو، چې د اسلامي-کمونيستي انترناسيونال څپې يې د ملا کرزي اخوند په واکمني کې راوخوځولې، خو ښه ويل شوي، چې کور بار ترمنزله نه رسېږي، نو دغه بدمرغه سازشونه او جبهې هم لکه خاورينه پوله د ټولنيز سپلاډاب تاب را نه وړ او لکه خورينه خواره ټول بيا وښويېدل.

جهادي ډلو د استاد برهان الدين رباني په مشري حتی د هېواد د بشپړتيا او د هېواد د لمنځه تللو گواښ هم رامنځ ته کړ، د فدارسيون او کونفدارسيون ولولې يې رامنځ ته کړې او افغانستان يې په سيمه واکي ووبشه، چې د دوستم امارت (مزار)، علي مزاری امارت (باميان)، اسماعيل خان امارت (هرات)، نادري امارت (بغلان) او مزاری ملت او د رباني ارگ رامنځ ته شول. د مرحوم پروفيسور رباني د بې کفایتي په اړه هم خلکو ټوکې کولې، چې وايي يوه ورځ برهان الدين رباني د کابل په ستيديوم کې د فوټبال لوبه کتله، نو کله چې له لوبې ارگ ته ولاړ، نو امر يې صادر کړ، چې هر فوټباليست ته يو توپ په مجاني ډول ورکړل شي، نو د ښار ښاروال ترې پوښتلي ول، چې «رئيس صاحب چرا برای هر بازیکن یک توپ حواله کرده ايد؟ نو برهان الدين رباني ورغبرگه

کړې وه، چې: «درستد یوم آن بېچاره ها پشت یک توپ بیستو چند نفر ایسو او سو مېدویدند، بهتر است که هر کدامشان یک توپ داشته باشد!»، باز آنقدر هلاک نمې شوند او سر به یې لکه برقي پکه یو پلو او بل پلو بنوروو.

د استاد رباني له بې کفایتته واکمني سره کابل ښار هم په ملکولطوایفي سیمو ووېشل شو او په هېواد کې یې کورنی اور بل کړ، چې د ۴ کلونو په اوږدو کې د (BBC) خپرونو په حواله یواځې په کابل کې له ۸۰۰۰۰ نه تر ۹۰۰۰۰ انسانان ووژل شول او د اور لمبه په ټول هېواد کې خپره شوه. مگر بې وزلو هېوادوالو خپل غبرگون داسې څرگند کړ، چې مسعود ته یې د «بز کابل شپږ پنجشپږ!» لقب ورکړ، نورو ملایانو ته یې د قرآنخوړ لقب وټاکه او ملت پخپله په وینو کې ولېمبول شو، یو شمېر وتښتېدل او نور له بې واکي د خیر په غونډې لاس ترزنې کېناستل.

د جمعیت اسلامي لندغرانو یکه تازي پیل کړه او د علي مزاری له ډلو او اوزبکانو سره یې په جگړې لاس پورې کړ، چې په دې اړه علي مزاری په خپلو مرکو کې چې په (youtube) کې موجودې دي د استاد رباني او احمد شاه مسعود لخوا د زرهاوو هزاره گانو د بندي کېدلو او وژلو یادون کوي او جنرال سید عبدالقدوس قدوس په خپل کتاب کې د افشار ټول وژنه څېړلې او څرگنده کړې ده، خو هزاره گانو هم پر هېچا صرفه و نه کړه د مېرمنو له تیو یې امپلونه جوړ کړل، د خلکو په سرونو کې یې مېخونه وټکوهل او د نورو په وژلو یې «رقص مرده» په خپلو سیمو کې رواج کړ.

ملکي خلک څه وکړي، نو د هرې واکمني په اړه د خپل زړه خواله په ټوکو کې څرگندوي، نو په کابل کې د مسعود-رباني د ظلمونو په اړه هم ټوکې رامنځ ته شوې وې، چې زه یې بېلگه تاسو ته لیکم. وایي چې یوه ورځ د کابل په افشارو کې د مسعود ډلې موټر تلاشي کول، نو یو موټر ته وروختل او له ټولو یې د اسنادونو پوښتنه کوله، نو په درېیم سېټ کې یوه مېرمن په چادري کې

ناسته وه او توپکسالار ورنه پوښتنه وکړه چې: کیستی؟ نو مېرمنې ورته وویل، چې: نامیم فاطیمه یه! تایموني موروم! نوبل جهادي ورته وویل، چې: بانس سیاسر است! نو سیاسره یې په کرار پرېښودله. د دغه مېرمنې تر څنګ یو هزاره نارینه ناست ؤ، نو مسعودي هغه ته مخ ورواړاوه او ویې پوښته: تو کیستی؟ نو ده ورته په ځواب کې وویل: نامم علیه، اما در خانه از ناز مره فاطیمه موګن!!...

د کابل جنگونو د علي مزاری او رشید دوستم ډلې، دې ته اړ ایستلې چې د حزب اسلامي (ګلبدين حکمتیار) سره یو ځای شي. دغو درېواړو ډلو د هماهنگي شورا رامنځ ته کړه او دا شعار په کابل کې رامنځ ته شو (هزاره و اوغو پک بېراره، هر دویش ضید شورای نظاره!!)، خو دغه تړون هم ډېر وخت دوام ونکړ او کابل ته د سولې د پرېښتو (طالبانو) نیژدې کېدل بناغلی ګلبدين حکمتیار دې ته اړ ایستی چې له چارآسیا څخه وتښتي او له برهان الدین رباني سره یو ځای شي او خپل د شورای هماهنگي سیال علي مزاری د طالبانو توپ ته په ډاګ پرېږدي.

د جهاديانو په واکمني کې د کابل په جګړو کې د علي مزاری، رشید دوستم، مسعود او د استاد سیاف ډلو بنسټیز رول لوباوه او د ګلبدين حکمتیار ډله د کابل په جنوب-غرب کې پرته وه او ویل کېږي چې په کابل یې راکټونه ویشتل. که د کابل ښار ورانیو ته وګورو، نو افشار، قلا واحد، متاوقلا، کوټه سنگي، درېیمه کارته، څلورمه کارته، دېمزنګ، دارالامان، چهلستون، جاده، نوې کارته او داسې نورې سیمې ورانې شوي دي، خو په دغه سیمو کې د ګلبدين حکمتیار خپل ځواکونه او د انډیوالانو (رشید دوستم او علي مزاری) لښکران یه ځواکونه پراته ول، نو عجیبه خبره ده، چې حکمتیار په خپلو ځواکونو او د هماهنگي په دوستانو پخپله راکټونه راغورځول!

په دشت برچي، افشار، متاوقلا کې بیا د حکمتیار د سیال او سیاسي ملګري علي مزاری ځواکونه پراته ول، چې وروسته د مرحوم احمد شاه مسعود له جګړو سره له ګلبدين حکمتیار سره یو ځای شو، چې د مسعود له ظلمونو څخه هزاره ګان وژغورل شي. د زړو مکروریانو او په جاده کې بیا د دوستم قواوې پرتې وې، چې د اسلامي اوښتون په سر کې له احمد شاه مسعود سره یو ځای ؤ او بیا دواړو په یو او بل پسې راواخیسته. د کمونیستانو دوه-ځلې جګړه له

مسعود سره کمونیسټ نبي عظیمي هم په خپل کتاب کې راسپړلې ده او د جگړو پړه یې په نورو اچولې او له ځانه یې ټولنیزه پرنسته جوړه کړې ده.

درنو هېوادوالو که دغه سیمې په پام کې ونیسو او د یادوشویو جگړه مارانو کړنو ته ځیر شو، نو له ځینو پوښتنو سره مخامخ کېږو، ځکه چې ټول لیکي او وایي چې کابل گلبدين حکمتیار وړان کړی دی، خو که داسې وي، نو حکمتیار په خپلو ځواکونو راکتونه ویشتل او که راکتونه یې هوا ته ویشتل او بیا یې سرونه ورته نیول چې بیرته په دوی راشپوه کېدل؟؟ مجاهدینو به سرونه د هېواد د ژغورلو او یا د واک ترلاس کولو لپاره په ورغوي کې نیولي وي، مگر نه دا چې دومره احمق وي چې پر خپل ځان راکتونه هم وولي!

که د حکمتیار ډلو د کابل افشار، دېمزنگ، درېیمه کارته، څلورمه کارته او افشار ویشتلې وي، نو بیا خو حکمتیار د علي مزاری سیمې تر برید لاندې نیولې دي، نو بیا په کوم منطق علي مزاری له حکمتیار سره په شورای هماهنگي کې یو ځای شو؟؟ او که زاړه مکروریانونه او جاده یې ویشتلې بیا یې نو د اوزبکانو ځواکونه ویشتل، نو بیا ولې عبد الرشید دوستم ورسره یو ځای شو؟؟ کله چې طالبان د کابل چاپېر راټول شول، نو گلبدين حکمتیار پرته له جگړې ډگر ورته پریښود. هوایي ځواکونه خو یواځې مرکزي دولت (رباني-مسعود) کارول او سیمې یې بمبارولې، اوس نو تاسو خپله قضاوت وکړئ، چې په افغانستان او کابل کې څه تېرېدل.

افغانستان ته هر څوک د خوږو مچ گرځېدلی، هر پردی او خپل په افغانستان ملنډې وهي، چې د امریکایانو او نورو لوېدیزووالو د هغوی غلام ملک یانې د پولیند د بهرنیو چارو وزیر هم د افغانستان په کورنیو چارو کې لاسوهنې کړې او یا یې کوي او د گلبدين حکمتیار د محاکمې غوښتنه یې په یوه مرکه کې کړې وه، چې گواکې هغه د BBC ژورنالیست میرویس جلیل او یو انځورگر په وژلو تورن دی، خو زه د انځورگر په اړه مالومات نه لرم، مگر د میرویس جلیل په اړه مې د نویمو کلونو په پیل کې لوستي ؤ، چې مرحوم میرویس جلیل په بامیان کې له علي مزاری سره مرکه وکړه او په سیمه کې یې د هزاره گانو د ځواکونو یو مستند فلم واخیست، چې وروسته له دغه پېښې د بامیان-کابل په لاره په مرموزه توگه ووژل شو، چې هلته د هزاره گانو او مسعود ډلې واکمني وې او زه نه پوهېږم چې ولې هر څه په حکمتیار ټیپېږي؟؟ او یا دا چې د یو کلي د یتیم ماشوم کیسه ده.

ويل كېږي، چې په يوه كلي كې د يوې خانداني مېرمنې باد مات شو، نو يو يتيم ماشوم يې چې تر څنگ ناست ؤ نو هغه يې په څپېره وواهه او ورته يې وويل: نه شرمېږې دا دې څه وکړل! خو ماشوم ورته په معصومانه سترگو وکتل او سترگې يې له اوبنکو ډکې شوې، خو چپه خوله پاتې شو. يو څو شېبې لا نه وې تېرې چې د بلې کومې خانداني مېرمنې باد مات شو، لکه چې ډېر ناخود، موشنگ او يا باقولي يې خورلي ول، خو دغه مېرمنې هم هغه يتيم ماشوم په څپېره وواهه، نو مخکې مېرمنې ورته نارې کې چې دغه ماشوم دې ولې وواهه؟ نو مېرمنې په ځواب کې ورته وويل: ما گومان کاوه، چې په دغه كلي کې چې د هر چا باد مات شي، نو دغه ماشوم بايد په څپېره ووهي! نو درنو هېوادوالو اوس هم که په نړۍ کې د هر چا باد مات شي، نو څپېره يې افغانستان خوري، که په افغانستان کې د هر چا باد مات شي، نو څپېره يې پښتانه خوري او که په سياسي گوندونو کې د چا باد مات شي نو څپېره يې حکمتيار او يا طالبانو ته تياره نيولې !!

د سولې پلوشې

د طالبان غورځنگ: په هېواد کې ملکولطوايفي، بې امنيتي، د هېواد دورکېدو او ټوټېکېدو گواښونه، د خلکو په لورانو، بنځو او زامنو تيري، د وگړو ډلييزې وژنې او د هېوادوالو ټولنيزو نا خوالو په پښتني سيمو کې ځيني افغانان دې ته وهڅول چې راټول شي او د افغانستان بيا ژغورنې ته لاس سره ورکړي او هېواد وژغوري، دغه ډلې د طالبانو په نامه سر راپورته کړ او خلکو د سولې پرېښتې ونومول او استاد برهان الدين رباني هم د سولې پلوشې يادول. طالبانو د خپلو وينو په بيه د افغانستان د بشپړتيا گواښ له منځه يووړ، په هېواد کې يې ټولنيزه انارشي له منځه يووړه او په هېواد کې يې امنيت راووست. د سولې د پرېښتو مشري هغه مهال او وسمهال ملا محمد عمر مجاهد کوي.

د غورځنگ د جوړېدو په پيل کې يې په کندهار کې د ملا نقيب او ريس عبدالواحد خان ملا تر هم تر لاسه کړ، خو ملا غفار اخوندزاده او حاجي سرکاتب ورسره په جگړو پيل وکړ، چې پايله يې د داوړو ماته او تېښته شوه. طالبانو په ډېره لږه موده کې د کندهار، هلمند، روزگان، زابل، فراه او داسې نورو پښتني سيمو واک تر لاسه کړ. په ۱۹۹۶ م کال يې واکمني تر کابله خپره شوه.

د کابل په جگړو کې یې د هزاره گانو واکمني د بنار په جنوب-غرب کې له منځه یووړه چې د علی مزاری په مړینه پای ته ورسېده او په 1998 م کال کې یې د شمال ولایتونو واکمني هم تر لاسه کړه او د هېواد بشپړتیا یې وژغورله، په هېواد کې یې امنیت رامنځ ته کړ

او د هېواد د لمنځه تللو گوانس یې له منځه یووړ.

طالبان د ۱۹۹۶ کال په مني کې کابل ته راوړسېدل او د کابل له نیولو سره یې سم ډاکتر نجیب الله مړ کړ او د آریانا څلور لارې سره یې وځړاوه، چې د مرحوم نجیب الله سره یې یو ورور هم په شهادت ورسېد. داسې ویل کېږي، چې د ډاکتر نجیب الله او د هغه د ورور وژل د مرحوم ملا رباني په امر تر سره شوي دي، ځکه چې هغه مهال ملا رباني د کابل د جبهې یو قوماندان ؤ او داسې څرگندونې هم کېږي چې گواکې د ملا رباني دوه وروڼه او نور د کورنۍ غړي یې د کمونستانو په واکمني کې د خاد لخوا وژل شوي ول او مرحوم ډاکتر نجیب الله هغه مهال د خاد رئیس ؤ.

ځیني لیکوال بیا لیکي چې ډاکتر نجیب د پاکستان د «ISI» په نغوته وژل شوی دی، ځکه چې ډاکتر نجیب الله د ډیورنډ کرښه نه منله او کومه پانډه یې نه لاسلیکوله، خو زما په گومان د ډیورنډ د کرښې پر اېلم د یو شخص څه چې د پارلمانونو واک هم نه دی، د ډیورنډ د کرښې ستونزې ته به ټول افغانان د پای ټکی ږدي، خو د ډاکتر نجیب په اړه باید یاده شي چې هغه د کمونستي واکمني په بهیر کې د خاد رئیس ؤ او بیا د افغانستان ټولواک، نو د کمونستانو په واکمني کې په زرهاوو خلک د خاد د مسؤلینو لخوا ووژل شول، چې نن سبا یې یو غني نومی جنرال په جرمني کې د ډله ییزو وژنو په تور تر پوښتنو لاندې دی او د کمونستانو د واکمني په موده کې، د روسیې عالم اندرې دیمیتروویچ سخروف «Sacharov» په وینا لږترلږه ۲ میلیونو افغانانو خپل ځانونه له لاسه ورکړل او د ډاکتر نجیب الله په واکمني کې په پښتنو د سکاډ، لونا او اوره گان غوبل روان ؤ او په کابل کې د گلم جم، زورواکانو انارشي وه، چې ټول وگړي یې قرباني ول، نو طبیعي خبره ده چې په مرحوم ډاکتر نجیب الله چا گلونه نه شنل او شاباسی یې نه ورته ویل.

د ملل متحد په مرکز کې له مرحوم نجیب الله سره د هغه ساتونکي جفسر او د ډاکټر نجیب د دفتر رئیس اسحاق توخی هم ول، مگر دغه دوه تنه د ملل متحد له دفتره ژوندي او سلامت تر پاکستانه او بیا هند ته ورسېدل، چې اسحاق توخی او سمهال په هالنډ کې ژوند کوي او جفسر په امریکا کې. بناغلی اسحاق توخی د پېښې ژوندی شاهد دی، مگر تر ننه پورې یې د ډاکټر نجیب د مړینې راز افشا نه کړ او هر ځله لکه د هندي فلمونو ناټک یوه بېولاله وايي.

اسحاق توخی ټینګار کوي، چې کله طالبان د ملل متحد دفتر ته ننوتل، نو ډاکټر نجیب او د هغه ورور احمدزی یې له ځانه سره بوتل او جفسر او ما هم ورته وویل چې موږ هم درسره ځو، خو طالبانو اسرار وکړ چې تاسو ته اړتیا نشته. وروسته له دې موږ (جفسر او توخی) ودرېدلو، نو کله چې نجیب او طالبان زموږ څخه ۵۰ متره لرې شول، نو د دوی په منځ کې غالمغال پورته شو او ټکوټوک شو، نو موږ منډه کړه او بیرته د ملل متحد په دفتر ننوتو، وروسته له یو څو شپږو د ملل متحد د دفتر یو موټروان چې د وردګو و، موږ ته یې وویل چې په هغوی (نجیب او احمدزی) پسې مه ګرځئ، اوس ښه موقعې ده، نو له دغه ځایه وتبنتی. د دغه سړي په سپارښت موږ (توخی او جفسر) د ملل متحد د دفتر له دېواله واوښتو او د چین سفارت پر خوا وتبنتېدو او بیا مو موټرونیو، چې ځانونه مو پټ ځای ته ورسول او بیا پاکستان ته ولاړلو.

د یادونې وړ بولم چې د ملل متحد د دفتر او د چین د سفارت دېوالونه لږ تر لږه ۴ متره لوړ دي، خو ګومان نه کوم چې په هغه دېوال پرته له زینې څوک وکولای شي پورته شي او بیا پرته له دې چې پښې یې خوږ او یا ماتې شي ځان ترې راشپوه کړي او عجیبه خبره ده، چې په دغه سیمه کې نور طالبان نه ول چې د سیمې امنیت په هغه حساس وخت کې ونیسي!! زما په ګومان بناغلی توخی او جفسر د باليوډ د ناټکونو په خوبونو لاهو دي او یواځې بناغلی اسحاق توخی او جفسر په دغو اړتو باور کوي او بس.

طالبانو وروسته له کابل د شمال ولایتونو د آزادولو او له یاغیانو څخه د خلکو د ژغورلو عزم وکړ او په ۱۹۹۷ کال یې له پهلوان مالک سره تړون لاسلیک کړ، چې د رشید دوستم په راپرځولو کې ورسره مرسته وکړي. د خبرواترو مشري ملا محمد عباس اخوند، ملا احسان الله احسان او ګنشمېر نورو کوله، چې د ځینو غوښتنو پر بنسټ پرېکړه وشوه، چې په هغې کې د مالک واکمني پر ځینو سیمو، د مسلحو ګروپونو څخه د سلاح ټولول او د بندیانو تبادله وه،

چې د دغه پرېکړې په ترڅ کې تورن اسماعیل خان هم طالبانو ته وسپارل شو. طالبانو د بغلان او بادغیس له لارې د فاریاب، جوزجان، مزار شریف او سمنگان ولایتونو ته ننوتل او رشید دوستم پښې سپکې کړې، چې لومړی تاشکند او بیا تورکې ته وتښتېدو، خو په استاد رباني د شپې خوب حرام شو، نو د فارسي له متله سره سم، چې وايي «حاضره بزن که ... غیر حاضر بروه!».

د طالبانو واکمني په شمال کې اوږده نه وه، وروسته له ۲ ورځو د پهلوان مالک ملېشو او زرو گلمجمانو د طالبانو پر ضد بغاوت وکړ او طالبان په مزار شریف، جوزجان او فاریاب کې محاصره شول او د ښارونو په کوڅو کې له هرې خوا د گوليو باران پرې وورېد، چې د طالبانو د دغې تېروتنې په ترڅ کې په زرھاوو طالبان او د سيمې پښتانه زلميان د اوزبکو ملېشو د غوبل قرباني شول، چې په دې ترڅ کې ملا احسان الله احسان هم د شهادت جام پر سر واپراوه او پښتانه زلميان او طالبان په ډېر بد حالت ووژل شول.

د جوزجان ولايت د شبرغان ښار د اندخوی په بندر کې د قوماندان جوړه بيگ په امر په سلھاوو تسليم شوي طالبان لومړی په پښو وويشتل شول او بيا د سرک پر سر وغورځول شول چې موټر پرې تېر او بېر شي، چې د دغو طالبانو پر مړيو ټوله ورځ موټر تېرېدل او د دغه وحشت په اړه ټولې غربي نړۍ او د بشر د حقوقو هڅاندو غوږونه کاڼه اچولي دي، ځکه چې بيا صليبي جگړې ته تاوان رسېږي.

د طالبانو موخه د هېواد بشپړتيا او هوډ يې د غدارانو ورکول ول، نو په ۱۹۹۸ کال يې بيا په شمال سيمو کې نظامي عمليات وکړل او د گلمجمانو ټغري يې ټول کړ. د طالبانو د دويم ځل راتگ سره، په ښارونو کې ټول خلک نيول کېدل او بنديخانو ته بېول کېدل، خو وروسته له پوښتنو او څېړنو څخه دغه خلک ټول خوشې شول او په هغو چا چې نورو خلکو عريضې کړې وې، هغوی محکمې ته وروپېژندل شول.

د طالبانو واکمني د هېواد په ۹۵٪ خاوره خپره شوه او په هېواد کې بشپړ امنيت ؤ، خو هېواد کوم اقتصادي او د پرمختگ کوم ځانگړی پلان نه درلود او د هېواد نيمايي وگړې د لوږې له گواښ سره مخامخ ول او په هېواد کې اسلامي بنسټپالنه روانه وه. د باميان بت طالبانو له منځه يووړ، چې وروسته له دې د طالبانو په واکمني کې افغانستان په نړيواله کچه تجريد شو، خو

دغه ډله ډېره ځوانه وه او د څېړنځواکونو او نړېوالو بنسټپلاکگرو د چلونو بهیر نه و ورته مالوم او د خپلې سیاسي-خامې قرباني شول.

طالبانو عربي بنسټپالو ته په افغانستان کې ځای ورکړ او په افغانستان کې یې د نړيوالې اسلامي بنسټپالنې پلوي وکړه او افغانستان د نړيوالو کرکېچونو ډگر وگرځېد. پښتني ضد لنډگرانو له دغه فرصت څخه بیا ناوړه گټه پورته کړه او له امریکا او روسیې څخه یې نظامي او اقتصادي مرستې ترلاسه کړې، چې د ۲۰۰۱ م کال د سپتامبر له پېښو څخه وروسته یې د امریکایانو تیري ته لیک وویل او افغانستان یې د نوي یرغلگر خولې ته ورتهپلواوه.

د طالبانو د نسکورولو لپاره امریکایي سیاسي، نظامي او جاسوسي سازمانونو له هر ډول روا او ناروا څخه کار واخیست او په شمال تلواله یې پیسې وپېشلې، چې د طالبانو پر ضد د امریکایانو مریتوب وکړي. د CIA یو لوړپوړی چارواکی په خپل یو کتاب کې لیکي، چې د امریکایي یرغل په ترڅ کې یې فهیم قسیم ته یو میلیون ډالره، بسم الله خان، معروف خان او ډاکتر عبدالله عبدالله ته یې په لکاوو ډالر ورکړل، چې د طالبانو په ضد د شمال خلک ولمسوي چې وځنگېږي. دغه امریکایي لیکي چې استاد سیاف ته یې هم یو لک ډالره ورکړي او چې په دې برخه کې بیا فهیم قسیم مخالفت کاوه، خو د امریکایانو خپل پلان و او د پلورل شویو لاسپوڅو خبرو ته چا غور نه نیوه، ځکه نو امریکایانو د ۲۰۰۱ میلادي کال د اکتوبر په ۷ نېټه په افغانستان بربنډه تېری وکړ او د امریکایي دیموکراسي یا افغاني تکنوکراتانو د انارشي د غمیزې اور یې په افغانستان کې بل کړ.

پایله

د افغانستان د تاریخ په اوږدو کې بنسټپلاکگرو څېړنځواکونو د پښتني ضد هلې ځلې په افغانستان کې پیاوړې کړې دي او قومي جنگونه یې لمسولي دي، چې د روسانو پر ضد د افغانستان مقدس جهاد هم د دغې پالیسي قرباني شو، نو افغانان باید له دغه تاریخي تیروتنو عبرت واخلي او د هېواد چارو لپاره یوه سمه اداره رامنځ ته کړي، د صادقو افغانانو ملاتړ وشي او افغانان باید پربنډي چې د افغان ولس علما، مخکښ پوهان او مشران د بنسټپلاکگرو د دسیسو بنکارشي، چې افغان په افغان او ورور په ورور ووژل شي.

نن سبا امریکا دې ته غاړه ږدي، چې د افغانانو پر ضد یې جگړه بایللي ده او د تېښتې لاره لټوي، نو په دغه حساس حالت کې افغانان باید هڅه وکړي، چې ملي ارزښتونو ته درناوی وکړي او د یووالي هلې ځلې پیل کړي، چې په خبرو نه کېږي، مگر هر څه په عمل تر سره کېږي. له خواشیني سره باید یاده کړم، چې لوستي افغانان د دې توان نه لري چې یو موټی شي او د افغانستان لپاره یوه څانگپوه اداره رامنځ ته کړي، خو افغانستان د امنیت له ستونزو سره لاس او گربوان دی، چې د افغانانو نظامي ځواک په بېلابېلو ډلو وېشل شوی او یوازې له هغوی تمه کېږي چې په افغانستان کې امنیت رامنځ ته کړي.

په قطر کې د سولې خبرې له طالبانو سره روانې دي او د حزب اسلامي استازي د کرزي له دولت سره خبرې کوي، خو د سولې خبرې کېدلې شي تر یو او یا هم دوو کلونو دوام وکړي، چې په دغه موده کې به امریکایان هم له افغانستانه ووځي، نو اړینه ده، چې افغانان وروسته له ۲۰۱۴ میلادي کاله د افغانستان د برخلیک په اړه فکر وکړي، چې وروسته له هغې به څه کېږي!

د افغانستان په ټولنیزه اداره کې یو شی ډېر غوره دي، چې هر څه په اقتصاد چلېږي او د سولې په خبرو کې به هرې ډلې ته د مرستو ژمنه کېږي او جگړه هم تل پر وېش ده، نو زما سپارښت ښاغلي حکمتیار صیب او ملا محمد عمر مجاهد ته دا دی، که دغه دوې ډلې د هېواد د امنیت چارو لپاره سره یو شي، نو بیا کېدی شي د څانگپوه افغانانو په مرسته یوه سمه ملي اداره رامنځ ته شي. باید یاده شي، چې وزارت په څانگپوه ښه سمبالېدلی شي نسبت بل چاته. د قوي ډلې په مقابل کې وړې پراگنده ډلې په مقاومت لاس نه پورې کوي، مگر که وړې وړې ډلې وي بیا نو هغه به مو حال وي لکه څه مو چې په نویمو کلونو کې په برخه ول. په پای کې دغه فلم هم وگورئ!

په درنښت

ستاسو د نېکمرغي په هیله

<http://www.columnpk.com/kharota-abad-scandal-chechen-woman-photo-killed-by-fc-balochistan/>